

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum IV. Proposuisti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

die tam diebus Dominicis, quàm privatis. Circa quem textum, quia clarus est, nihil ulterius videtur annotandum; neque enim tanta solemnitas requiritur ad rem inanimatam consecrandam, quàm ad consecrandas & ordinandas res animatas, quæ sicuti dignitate eminent, ita majorem solemnitatem requirunt.

CAPITULUM III.

Quod in dubijs.

Rescribit Innocentius III. Episcopo Nidrosiensi, si motum aut enormiter fractum in Ecclesia Altare fuerit (juxta ea, quæ in cap. i. dicta sunt) quòd nova consecratione indigeat: non negare tamen se, quin oleum non consecratum sacro oleo misceri possit absque eo scilicet, ut nova benedictione indigeat.

SUMMARIUM.

1. Per admixtionem olei v. g. non benedicti, in minore tamen quantitate, cum oleo benedicto, totum est benedictum.
2. In quibus casibus locum habeat commune axioma, quòd minus dignum trahat ad se magis dignum, vel sanctum, id quod de se sanctum non est &c.

Notandum primò. Priorem partem hujus rescripti de moto aut enormiter fracto Altari, & nova consecratione indigente, ex cap. i. jam patere.

Notandum secundò. Quòd parti benedictæ olei v. g. alia non benedicta olei pars, in minore tamen quantitate, admixta, per solam hanc admixtionem benedicatur, docent communiter omnes, ob receptam *Glossam* in cap. i. h. v. *Altare*, quòd sacrum scilicet trahat ad se non sacrum (tanquam dignius, minus dignum) nisi in quantitate id, quod minus dignum sive non benedi-

ctum admisceatur, excedat dignius sive benedictum; ita tamen, ut juxta *Panormitanum* h. v. & juxta *Hosiensensem* in *Glossa marginali* h. v. hoc effectum tantum locum habeat in liquoribus, qui commixtione confuaduntur, & juxta alios in illis etiam artefactis, quorum partes seorsim acceptæ, totius appellationem non continent; non autem in illis artefactis, quorum partes eandem cum toto, cujus partes sunt, seorsim etiam acceptæ appellationem retinent. Sic si casu aræ v. g. aut Ecclesiæ minor pars aliqua non consecrata, consecratæ accedat, nulla nova illius consecratio est necessaria; dubium autem est, utrum non indigeat Ara nova consecratione, si lapis non consecratus, lapidi consecrato adjungatur, cum in hoc casu axioma illud juxta multos auctores & propter multas instantias probabiliter locum non habeat. Et hinc rectè moment auctores, additionem lapidis non consecrati, si faciendæ hæc sit ad lapidem consecratum, ita fieri debere, ut integer maneat lapis consecratus, in quo calix cum patena consistere possit; sicuti enim per solam adjunctionem lapidis non sacri, non amittit suam consecrationem lapis consecratus, cui alter lapis non consecratus adjungitur, si in illo illæso calix cum patena subsistere adhuc possit (saltem secundum majorem partem) ita nec per solam hanc adjunctionem fit sacer, cum in talibus sacrum & non sacrum conjungi & discerni possint.

CAPITULUM IV.

Proposuisti.

PARAPHRASIS.

Peregrini ex diversis mundi partibus Compostellam, ad Ecclesiam S. Jacobi confluentes, graves adeò rixas & contentiones nonnunquam inter se incipiunt, dum quilibet custodiam Altaris sibi arrogare contendit, ut homicidia etiam intra Ecclesiam committantur, & vulnera inferantur: sollicitus proinde Compostellanus Archiepiscopus ex Innocentio III.

Tit 2

in-

interrogat, an non per talia homicidia & vulnera Ecclesia ita execretur, ut nova reconsecratione indigeat. Respondit autem Pontifex, reconciliari quidem debere taliter violatam Ecclesiam, si integra illa adhuc maneat, per aquam cum vino & cinere benedictam; novam tamen consecrationem opus non esse.

SUMMARIUM.

1. Violatur Ecclesia per homicidium in ea commissum, aut inflicta vulnera, ut reconciliari debeat, priusquam divina in ea peragantur; non tamen execratur, ut nova consecratione indigeat.
2. Quale debeat esse homicidium, & qualis vulneratio, ut violetur Ecclesia.
3. Violata Ecclesia, violantur etiam fixa altaria, ita tamen, ut reconciliata Ecclesia etiam illa accessorie reconciliata habeantur.
4. Ut violetur Ecclesia per homicidia, & vulnerationes, debent haec fuisse commissa intra spatium, quod pertinet ad interius corpus Ecclesiae.
5. Violata tamen Ecclesia, censetur etiam violatum cimiterium tali Ecclesiae contiguum, ut in hoc sepeliri nemo possit, ante reconciliationem, saltem accessorie factam.

Notandum primò. Per homicidium in Ecclesia commissum, aut inflicta in ea vulnera violari quidem & pollui eam, ac in ea fixa Altaria, ut ad divina peragenda adhiberi non possint, antequam reconcilientur, juxta hoc & ultimum hujus tit. cap. (ubi dicitur, reconciliari debere violatam seu pollutam Ecclesiam, ne divinae laudis organa suspendantur) non tamen si integra Ecclesia adhuc maneat, ex commissio in ea homicidio, aut ob vulnera inflicta execrari illam, ut nova consecratio illius necessaria sit. Sicuti autem Ecclesia non violatur, per quodvis in ea ex subito casu, aut iusta defensionis causa &c, commissum homici-

dium, sed per illud tantum, quod voluntarium, & injuriosum est, vel saltem contra Religionem, aut reverentiam loco facti debitam, etiam si nullus sanguis effundatur (per suffocationem v. g. hominis ad mortem, iustam quidem sententia condemnati, cujus tamen executio in Ecclesia loco sacro injuriosa est) sic nec violatur per quamlibet corporalem injuriam, per aliam v. g. inflictam, cum multo, ex naribus tamen effluente sanguine adhuc effundendum bacilibus, sed per voluntariam, & injuriosam, ac graviter peccaminosam, cum sanguinis effusione, etiam si vulneratio talis non sit ad mortem; cum ex hoc cap. in pluribus juribus facile colligi possit, dictum hunc casum esse, in quo Ecclesia polluatur, & reconciliatio indigeat, ab eo, quo ob homicidium polluitur illa, & reconciliatione indiget.

Notandum secundò. Violata seu polluta Ecclesia, violari etiam seu pollui debet in ea Altaria, ita ut in eis celebrari non possit, absque pravia reconciliatione; non autem execrari Altaria, si Ecclesia execretur, ita ut tam illa, quam haec nova reconsecratione indigeant: cum enim suas peculiaris distinctas consecrationes habeant, potest consequenter una retineri, & manere, altera pereunte; violata verò Ecclesia cum divina officia in ea celebrari non possint, sed suspensa maneant, ut loquuntur iura in cap. ult. h. t. donec reconcilietur, contempnentur neque in illius Ecclesiae Altaribus fixa, & vina celebrari poterunt, donec reconciliantur. Sicuti autem accessorie tantum violata sunt Altaria, violata principaliter Ecclesia, sic etiam alia reconciliatione specialiter non indigent, si reconcilietur Ecclesia, sed accessorie censentur reconciliata, cum impedimentum omne, quominus in ea celebrari possit, per hoc sufficienter ablatum sit, quòd Ecclesia illa iterum sit reconciliata.

Notandum tertio. Violari Ecclesiam per homicidia aut vulnerationes taliter commissas in Ecclesia, si scilicet committantur intra spatium illud, quod pertinet

CAPITULUM V.

Cum sis.

PARAPHRASIS.

Dubitabat Episcoporum nonnemo, utrum plura in eadem Ecclesia altaria v.g. & plures Episcopos simul eodem die consecrare posset? Cui dubio respondet de eo quaesitus Pontifex affirmativè, quòd scilicet in eadem Ecclesia plura simul altaria & plures Episcopi (& quidem hi sub eadem missa) consecrari possit. Textus & resolutio est clara, nulla ulteriore indigens notitià, aut explicatione.

CAPITULUM VI.

Ligneis.

PARAPHRASIS.

Quaerebatur ex Pontifice, an nova consecratio Ecclesie, vel altarium necessaria esset, in eo casu, quo parietibus Ecclesie illatis, & in sua integritate permanentibus, tectum v.g. Ecclesie, aut scamna &c. igne combusta fuerint; altaria verò, quamvis modicam in extremitatibus passa essent fracturam, nec mota tamen, nec enormiter fracta juxta dicta in 1. cap. b. t. Cui quaesito respondet Pontifex, in neutro hoc casu, novam aut Ecclesie, aut altarium reconsecrationem necessariam asserens.

SUMMARIUM.

1. Si parietes alicujus Ecclesie integri subsistant, & illasi (saltem secundum majorem sui partem) etiamsi tectum, scamna, & alia intra illam Ecclesiam ornamenta exusta fuerint, non indiget novà altà consecratione, nisi crassa omnis parietum interior abrasa sit, vel ex incendio ceciderit, in casu Ecclesie prius consecratae.
2. Quid sentiendum, si antiqui parietes

Ttt 3 to-

net ad interius corpus Ecclesie, ab interiore tecto scilicet, usque ad pavimentum illius Ecclesie, & à summa ara usque ad parietem oppositum, ita ut etiam sacella intra talem Ecclesiam instituta, si proprio muro à reliquo Ecclesie corpore non sint juncta, & ad usum divinum deputata, Ecclesie taliter violatae, reconciliatione indigentis, nomine veniant, cum verba *cap. ult. hoc tit.* quibus divina officia in tali Ecclesia suspensa asseruntur, hanc explicationem exigant: non tamen violari talem Ecclesiam per talia (supra tabulatum ejus in tecto; aut infra in cryptis v.g. aut speluncis inferioribus, vel in cameris, ad latus Ecclesie adherentibus, pro rerum Ecclesie custodia deputatis; aut pro ministrorum Ecclesie habitationibus, muro distincto separatis &c. ne in hac violationis materia nimium extendantur verba sacrorum Canonum; & ab eo, quod de cameris contiguis asserit, uti & in *cap. unico in sexto hoc tit.* ad alia transferantur.

Notandum quartò. Violatà taliter Ecclesia, ut in ea celebrari non possit ante reconciliationem, violatum etiam censei cæmeterium Ecclesie contiguum, ut in hoc sepeliri nemo possit ante reconciliationem, prout expressè statuitur in *cap. unico hoc tit. in sexto.* ita tamen, ut si reconcilietur Ecclesia, specialis etiam cæmeterij reconciliatio necessaria non sit, sed accessoriè censeatur cæmeterium reconciliatum, si Ecclesia reconcilietur; cum enim in tali casu, quo cæmeterium contiguum est Ecclesie, accessorium hoc sit Ecclesie, consequenter juxta regulam 46. in sexto sicuti censeatur pollutum, Ecclesia pollutà, tanquam accessorium induens naturam & condiciones principalis, ita etiam reconciliatum censeatur, principali reconciliato; de hoc tamen paulò post.

Notandum quintò. Reconciliationem Ecclesie taliter violatae fieri debere per aquam cum vino & cinere benedictam: de hoc tamen reconciliandi modo plura dicentur infra in *cap. aqua. 9. hoc tit.*